

steber, odličen dobrotnik „Glasbeni Matici“, na čemer mu bodi iskrena hvala in slava!

Glasbena matica se je vseskozi držala pravil: delati na to, da vzraste slovenska glasbena literatura, na svitlo dajati kompozicije za cerkev, šolo in dom. V 3. občnem zboru obljubljeni zbirke šolskih pesni „Glasbena Matica“ ni mogla na svitlo dati; gosp. skladatelja so nekaj pesniki zadržavali z obljubljenimi pesnimi, nekaj ni bilo tvarine še dogotovljene, kajti načrt je bil jako obširen z ozirom na različne učne stopinje in razrede, zato je društvo moralo za časa skrbeti, da spravi druge muzikalije na svitlo; to pa in okoliščina, da je „Matici“ vedno manj podpore prihajalo od udov, je dalo gosp. skladatelju po dovršenem delu povod, da je sam na svitlo dal in založil lepo delo, ki je domači glasbeni literaturi na vso čast, ter ima slovenska ljudska šola prijetno dolžnost, da hvaležna ostane požrtvovalnemu gospodu skladatelju za izdaje.

Za cerkev „Glasbena Matica“ ni mnogo izdala, ker se je ustanovilo Cecilijansko društvo z odločnim namenom, skrbeti za cerkveno petje in godbo. Vendar „Glasbena Matica“ ne misli skrčiti svojega delovanja, ona bode marveč i prihodnje izdajala slovenske kompozicije za cerkev. Najobilneje oskrbela je „Glasbena Matica“ pevstva in salon po izdajah četerospevov in pesni sè spremljevanjem na glasoviru, ter je ustregla društvom in posameznim s potrebnim muzikalnim gradivom.“

Naj bi vrlemu društvu čedalje več dohajalo tudi finančne podpore! —

Književne stvari.

Vredništvu „Novic“ je došla z Dunaja nova nemška knjiga, zanimiva osobito onim, ki se zanimajo za časnike, ki v Avstriji in na Ogerskem izhajajo v različnih jezikih. Ime tej obširni knjigi, ki šteje 227 strani, je „Die Publicistik der Gegenwart“.

Ona nam razklada časniške razmere v cesarstvu avstrijsko-ogerskem (die Pressverhältnisse im Kaiserstaate Oesterreich Ungarn).

Knjiga imenuje 1022 časnikov, ki izhajajo v posameznih deželah avstrijsko-ogerskih v različnih jezikih, naj so politični ali nepolitični. Vsakemu časniku je kratka kritika dodana in povedano, ali je dnevnik, tednik itd., kolika mu je naročnina, koliko naročnikov šteje itd. Da tako obširno delo ni brez pomot, ni čuda, vendar smemo reči, da so založniki te „Publicistike“ si iskali zanesljivih sodelavcev povsod. V končnem pregledu kaže knjiga političnih katoliških časnikov 78, nekataloških pa 230, — nepolitičnih pa 714. Cena tej knjigi, ki se dobiva v agenturi Leona Wörla na Dunaji (Spiegelgasse 12) in v vseh večih bukvarnah, je 1 gld. 80 krajc.

Česar je o različnih časnikih težko kje drugod zvedeti, zvé se iz te knjige, je tedaj priporočila vredna.

Šolske stvari.

* *Bolgarska narodna skupščina* je vkljub temu, da je vojaška dolžnost občna, sklenila, da se učitelji ljudskih šol ne jemljejo k vojakom.

* *Slovenskih dijakov* je po nam obližnjih gimnazijah in realkah, kakor je „Kres“ izračunal, najmanj 1450. Imeli bi toraj lahko pet slovenskih srednjih šol, na vsaki malo da ne tristo Slovencev.

Ni ne boj rodoljubov naših za narodnost našo nastal še le v novejših časih!

Da tudi pesniki slovenski so uže o pričetku tega stoletja nasproti vragom našim bojevali duševni boj za narodne pravice naroda svojega, to nam kaže med drugim tudi priprosta pesmica iz leta 1813. Modrinjaka, župnika pri sv. Miklavžu v Ljutomerskih goricah, natisnena v zbirki Stanko Vrazovi: „Gusle i Tambura“.

Ker je prilična tudi sedanjemu, času, naj jo natisnemo, da jo beró naši nemčurji. Glasí se tako-le:

Amico Zvetkoni. *)

Akrostikon.

Zadnji človek je na svéti,
Ki svoj rod za nič drži:
Zapstoj so mu rožni cvéti;
Njemu nikaj nediši.

V nadrah maternih se shrani,
V njeni reji se zredi;
Mačoho oslepno brani,
Mater pa za nič drži.

Erjav, kakti Judež bódi!
Naj te pes za plotom jé!
Med Slovence naj ne hodi,
Kdor je prav Slovenec né!

Ti prijatelj, Cvetko, jesi
Matrne dežele cvet;
Z Dornavske Kamérske vesi,
Z lukom zrejen, pa oplet.

Kókol nesi med pšenicoj,
Ščipek raseš zmed kopriv,
Kókol strga se že s klicoj,
Ščipek pa je ves pikljiv.

O! Kak ja želim Vam vživat
Dugo, podmesečni svét!..
Primic, Šmigoc, Cvetko vivat
Dosti dosti dugo lét!

Mnogovrstne novice.

* *Kraška burja* se je na sv. treh kraljev dan zale-tela dalječ okrog, a osobito je divjala v Trstu, kjer jo „Edinost“ tako-le opisuje: „Ob 4. uri popoludne je zrastle tako, da je ljudi metala, marsikedo je objel poulični kamen, da ga ni treščila ob zid. Stražniki javne varnosti so imeli polne roke, na bolj nevarnih krajih so spremljali ljudi. Okna so žvenketala, kakor bi se dvajsetice razsipale, korci raz streh so pádali; na železnici je prevrgla burja dva prazna vagona in na nadzorništveni hiši razkrila streho. Podirala je dimnike, ták se je zvalil pri necem peku v pritlično pekarijo, prebil je streho ter hudo poškodoval dva pekovska fanta, da so ju morali v bolnico nesti. Več hišam je olupila namet. Brzobjavne poteze so ležale na ulicah zamotane. Več ljudi je bilo deloma hudo, deloma lahko ranjenih, ker jih je burja neusmiljeno po tleh pometala. Nekega moža je burja v morje vrgla; ko mu je bližnja ladija sunila čoln, da se otme, prebrnil je silni piš čoln in moža, ki se je za-nj prijel, pogreznil v mrzli grob. Nek kapitan Lloydovega parnika je hotel iti na parnik, pa tudi njega je pomela burja v morje, vendar so ga

*) „Prijatelju Cvetku“. Cvetko, prijatelj Modrinjakov, bil je župnik v Ptujih.